

tionerna behöver de starkas skydd, men de starka kan inte reda sig utan hjälp av de svaga. "USA kommer att vinna stöd av folket i de fria staterna i den mån de tror att vi inte tänker bara på våra egna intressen, utan också tar hänsyn till deras intressen — att vi i realiteten har en tillbörlig respekt för mänsklighetens åsikter." Tendensen i USA att tala med distans eller ovilja om "främlingarna" är enfaldig och reaktionär; man tror väl ändå inte på något "ointagligt Gibraltar, som är tryggt för angrepp från människor — eller idéer".

upprättandet av ett säkerhets-system inneslutande Filippinerna, Australien och Nya Zeeland förutsatte en amerikansk politik som visat sig förmögen att gå till handling i kritiska lägen.

Arbetet för kollektiv säkerhet och en fast gemenskap mellan demokratierna bör fortsättas. FN är trots sina svagheter av värde i det sammanhanget; här finns dock början till ett internationellt forum, och här kan en del tvister de fria staterna emellan biläggas. I de organisationer som är direkt inriktade på dessa staters sammanhållning och gemensamma försvar är USA den starkaste faktorn, men insatser och initiativ från alla är nödvändiga för framgång. De svaga na-

Frågan är, slutar Stevenson, om amerikanerna kommer att gå den väg — den kollektiva säkerhetens väg — som exemplifieras genom Korea. "Skall vi uppge vår ståndpunkt? Skall vi fortsätta ensamma? Eller skall vi gå vidare med allierade vid vår sida? När våra erfarenheter i anslutning till Korea ställts i riktigt perspektiv blir detta frågan bakom valkampanjens buller och tumult." Efter de senaste veckornas handlinger kan vi utgå från att denna fråga redan blivit besvarad.

De ryska angreppen på svenska plan

har gjorts till föremål för en ny utredning, tills vidare hemlig, som den 4 augusti skall föreläggas utrikesnämnden. Det är förvånande att utrikesdepartementet inte förut meddelat att denna utredning föranstaltats; i viss mån skulle därigenom det långa dröjsmålet med ett beslut om ärendets fortsatta handläggning ha blivit förklarligt. Nu har tolv dagar gått efter den brutalt avvisande ryska noten utan ett livstecken från den svenska utrikesledningen.

Samtidigt får vi nya exempel på arten av den ryska propagandan. En rysk flygöverste talar om att "provokationer som företagits av amerikanska och andra flygare... på order från deras herrar i Washington... fått känna på vårt flygvapens förmåga att slå tillbaka med kraft". I ryska affischer visas hur ryska jaktplan jagar amerikanska plan — man anspelar tydligen på de tre plan som ryssarna tidigare bestämt förklarat sig inte ha angripit. Att försöka få rättelse i Moskva genom utredningar och sakliga uppgifter är lönlöst; det har denna affär än en gång klarlagt.

Rätten att utträda ur statskyrkan

har inte begagnats i någon nämnvärd utsträckning, påpekar tidskriften Vår Lösen. Under årets första kvartal begärdes utträde i Stockholm av 1.851 personer, av vilka 1.072 män och 779 kvinnor; i stort sett har utträdesfrekvensen sjunkit månad efter månad. Tidskriften betonar att dessa siffror, motsvarande omkring 0,2 procent av befolkningen, är vida lägre än de vid en opinionsundersök-

ning i juli 1951 antydda: i landet deklarerade omkring 4 procent, i Stockholm 7 procent av de till myndig ålder komna sin avsikt att utträda. "Det är svårt att utröna orsakerna till den bristande överensstämmelsen", sägs det. Även Svenska Dagbladet är fundersamt, men anger som en huvudsak till den ringa utträdesfrekvensen att många som inte kan betecknas som kristna har "en känsla av att svenska kyrkan dock är vårt folks andliga hem".

Säkert är det riktigt att flertalet inte har någon önskan att komma ut ur statskyrkan. Men att förvåna sig över motsättningen mellan resultatet av Gallupundersökningen för ett år sedan och den verkliga utträdesfrekvensen är väl barnsligt. Folk säger sig vilja göra en sak, men sedan blir det ingenting av på grund av besväret — den situationen borde inte kunna förbrylla någon. I USA behövs i de flesta stater en särskild registreringsåtgärd någon tid före valet för att få rösta; detta lilla hinder är huvudskälet till att valdeltagandet är omkring 30 procent lägre än i europeiska demokratier. Att gå till prästen med papper blir för de flesta en stötesten på vilken föresatsen att utträda ramlar.

Genom en bestämmelse som ger rätt att utträda vinnes ingen klarhet. Att de flesta svenskar normalt aldrig går i kyrkan vet man; för dem är kyrkan främst ceremonimästare vid bröllop, dop, konfirmation och begravning. Hur skulle det ha gått om en särskild åtgärd behövts för att stanna i kyrkan — ett rimligt förslag som väckte förskräckelse i kyrkliga kretsar? Med all säkerhet hade resultatet blivit ett helt annat än det nu uppnådda, trots att man i detta läge — i motsats till det nuvarande — fått en väldig agitation i saken. Den totala likgiltigheten hos det stora flertalet är det väsentliga draget i bilden, och denna likgiltighet kommer kyrkan till godo. Det vet vi alla, och det kunde alla kosta på sig att erkänna.